

nelze bezvýhradně přisvědčiti. Zpronevěra pojmově předpokládá hmotně protiprávní zadržetí nebo přivlastnění si svěřené věci. Nestačí proto po stránce subjektivní, jak míní nalézací soud, »vědomé přivlastnění«, nýbrž jen »vědomé bezprávné přivlastnění« svěřené věci. Takovéto »vědomé protiprávní přivlastnění« soud však v souzeném případě, vycházející ze svého nesprávného právního názoru, nezjistil. Zjištění, že obžalovaný spotřeboval peníze jemu svěřené »svémocně« nepostačuje, poněvadž svémoc ještě nevystihuje vědomí hmotné protiprávnosti. Vyžaduje-li se takto ke skutkové povaze zpronevěry, by pachatel jednal u vědomí, že si bezprávně přisvojuje nebo zadržuje věc jemu svěřenou, — byla by ovšem zpronevěra vyloučena pro nedostatek zlého úmyslu, když pachatel na příklad — což by v souzeném případě mohlo přijíti v úvahu — měl důvodně za to, že jest oprávněn věc mu svěřenou si podržeti. Jest tudíž zmateční stížnost po stránce té odůvodněna a pro nedostatek zjištění po stránce subjektivní bylo uznati, jak se stalo.

Čís. 3029.

Poštovním úředníkem nebo zřízencem předsevzaté otevření nebo potlačení dopisů, jež se mu dostaly do rukou z příčiny jeho služebního výkonu nebo z důvodu jeho úředního poměru, zakládá bez ohledu na to, zda dopis obsahoval peníze či jiné hodnoty, již samo o sobě skutkovou podstatu zločinu zneužití moci úřední podle § 101 tr. zák.; jde o tento zločin, nikoliv o krádež neb úřední zpronevěru, otvíral-li poštovní úředník při třídění pošty dopisy, o nichž se domníval, že obsahují peníze, peníze vybíral a sobě ponechával, dopisy pak zalepoval a expedoval nebo páčil.

Trestní sazbu podle § 103 tr. zák. jest považovati za jednotnou.

Opravný prostředek ve prospěch obžalovaného předpokládá, že byl napadeným rozhodnutím zkrácen ve svých právech.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1927, Zm I 421/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Lito-
měřicích ze dne 20. května 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zlo-
činem zpronevěry podle §§ 181, 182 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nalézací soud bere po skutkové stránce za prokázáno, že obžalovaný, jenž byl zaměstnán jako poštovní úředník u poštovního úřadu v B., otvíral při třídění pošty, tedy u výkonu svého veřejného úřadu, jednotlivé dopisy, o nichž se domníval, že obsahují peníze, že peníze z nich vybral a si ponechal, dopisy pak zalepil a expedoval nebo spálil v kamnech; že takto jednal od března nebo dubna 1925 až do konce roku 1926 a

v této době vybral z dopisů celkem asi 1.600 Kč. V tomto počínání shledal nalézací soud zločin zpronevěry v úřadě podle §§ 181 a 182 tr. zák., jak bylo také žalováno. Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 10 § 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost obžalovaného, že kvalifikace jeho činu jako zločinu zpronevěry v úřadě je právně mylna, že naopak jde o krádež. Nejvyšší soud jako soud zrušovací jest toho mínění, že netřeba se zabývatí vývody zmateční stížnosti, pokud chtějí docílití kvalifikace činu pachatelova jako krádeže, jelikož při správném právním pojetí jde tu o zločin zneužití moci úřední ve smyslu § 101 tr. zák. Bylyť dopisy i s peněžitým obsahem, byť i proti poštovním předpisům do nich vloženým, svěřeny sice poště, ne však obžalovanému, jenž jen následkem svého pověření úřadem za účelem další předepsané manipulace dostal je do rukou. Tu pak poštovním úředníkem nebo zřízencem předsevzaté otevření neb potlačení dopisů, jež se mu dostaly do rukou z příčiny jeho služebního výkonu nebo z důvodů jeho úředního poměru, zakládá bez ohledu na to, zda dopis obsahoval peníze či jiné hodnoty, již samo o sobě skutkovou podstatu zločinu zneužití moci úřední podle § 101 tr. zák. (plen. usnesení nejvyššího soudu vídeňského ze dne 1. srpna 1860, kn. jud. 11). Také čs. soud zrušovací již vyslovil, že přivlastnění si dopisu poštovním zřízencem, jemuž se při úředním výkonu dostal do rukou (obžalovaný podle rozsudkových zjištění některé dopisy, z nichž peníze vybral, spaloval v kamnech), není krádeží, nýbrž zneužitím moci úřední (sb. n. s. čís. 306). Podle toho neodpovídá zákonu ani kvalifikace podle § 181 tr. zák., vyslovená nalézacím soudem, ani kvalifikace podle § 171 tr. zák., jak za to má zmateční stížnost. Než nelze též postupovati odsuzujícím výrokem podle § 101 tr. zák., ježto by se to stalo v neprospěch obžalovaného. Neboť veřejný obžalobce navrhl ve smyslu § 1 zákona čís. 471/21 a 257/25 sb. z. a n. použití zmírněné trestní sazby těžkého žaláře od 1 do 5 let, naproti čemuž je zločin podle § 101 tr. zák. ohrožen podle § 103 tr. zák. těžkým žalářem od 1 roku do 10 let, poněvadž trestní sazbu podle tohoto místa zákonného dlužno považovati za jednotnou. Nestala se proto obžalovanému křivda, když jeho jednání bylo podřaděno sankci mírnější (od 1—5 roků) a nemá tudíž oprávněného důvodu ku stížnosti. Totéž platí i pokud zmateční stížnost podle čís. 11 § 281 tr. ř. uplatňuje, že nesprávným je použití § 1 zák. čís. 471/21 sb. z. a n., jelikož prý ustanovení to se vztahuje na zpronevěru při částce vyšší 2.000 Kč, kdežto tu jde o zpronevěru 1.600 Kč, tudíž menší než 2.000 Kč. Nehledě k tomu, že stížnost nesleduje svým přednesem zlepšení posice obžalovaného, jak to spočívá v povaze každého oprávněného prostředku, uplatňovaného ve prospěch obžalovaného a předpokládajícího, by byl stěžovatel rozhodnutím soudu ve svých právech zkrácen, přehlíží stěžovatel předpis čl. I. zák. čís. 259/25 sb. z. a n., jehož se obžaloba i rozsudek výslovně dovolávají a jenž stanoví, že § 1 zák. čís. 471/21 sb. z. a n. užiti jest i na zločin zpronevěry, na nějž hledíc k částce vyšší jednoho tisíce korun československých stanoven je v § 182 tr. zák. z roku 1852 trest těžkého žaláře od pěti do desíti a dvaceti let.